

ЖИЗЗАХ КЕЧАГИ ЭМАС

ЯҚИНГАЧА ҲАЁТ АСОСАН ПОЙТАХТ АТРОФИДА АЙЛАНАРДИ. ХУДУДЛАРГА ЭЪТИБОР КАТТА ЭМАСДИ. БУГУН ВАЗИЯТ ТУБДАН ЎЗГАРДИ.

Тўғри, жойларда турмуш даражаси марказ билан бир хил, дейиш қийин, бироқ инфратузилма соҳасидаги шиддатли ўсиш, замонавий саноат корхоналарини қуриш, уй-жой ҳамда ижтимоий объектларни барпо қилиш борасидаги ўзгаришлар яққол кўриниб турибди.

ЖИЗЗАХ ҳамда сирдарё вилояти пойтахтни Самарқанд билан боғлаб турувчи йўлда жойлашган ҳудуд эди гўё. Эндиликда республика бўйлаб кузатилаётган ўзгаришлар бу ҳудудларга ҳам янгилик бўлмай қолди. Хусусан, Жиззах вилояти айрим соҳаларда мегополисга айланмоқда. Аввало, хизмат кўрсатиш тармоқлари анча илғор. Саноат тармоғидаги янги йўналишлар ҳамда қишлоқ хўжалиги тизимида маҳсулот етиштириш, чуқур қайта ишлаш ва экспортга йўналтиришда катта қадамлар ташланапти. Қисқа давр мобайнида қишлоқ хўжалиги йўналишида деярли барча босқичларни қамраб олган холдинг компанияси фаолияти йўлга қўйилди.

ШУНИНГДЕК, БАЗАЛТДАН ЗАМОНАВИЙ МАҲСУЛОТЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРАЁТГАН КОРХОНА ДЕЙСИЗМИ ЁКИ АВТОМОБИЛЬ ЗАВОДИМИ, ҲАММАСИ ЖИЗЗАХГА ЯНГИ ИНВЕСТИЦИЯЛАР ҲАМДА ИНВЕСТИОРЛАРНИ ЖАЛБ ҚИЛИШ ИМКОНИНИ ОШИРМОҚДА. БУ ЎЗ НАВБАТИДА, АҲОЛИ ТУРМУШ ШАРОИТИ ЎСИШИГА ҲАМ ХИЗМАТ ҚИЛАДИ, АЛБАТТА.

ДАВЛАТИМИЗ РАҲБАРИ УШБУ ВИЛОЯТГА НАВБАТДАГИ ТАШРИФИ ДАВОМИДА САНОАТНИНГ ЮҚОРИ ТЕХНОЛОГИК ТАРМОҚЛАРИ, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ВА БОШҚА Йўналишларда амалга оширилаётган лойиҳалар, маҳаллаларда аҳоли даромадларини ошириш бўйича олиб борилаётган ишлар билан танишди. Янги корхоналар қурилишига старт берилиб, вилоятни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор вазифалари муҳокама қилинди.

САНОАТДА ЯНА БИР БУРИЛИШ

Фориш — Нурота тоғлари билан ўралган ва ҳудуди бўйича вилоятда энг катта туман. Шунга қарамаздан, ердан фойдаланиш самарадорлиги анча паст эди. Кўп йиллар давомида ҳудуд иқтисодиёти бир ёқлама бўлиб қолган. Қишлоқ хўжалигидан келадиган даромадга ҳамда адир ва яйловларда, асосан чорва боқиб кун кечирилган. Саноат корхонаси ҳақида тасаввурлар ҳам бўлмагани рост.

Бугун Форишга саноат кириб келганига етти йил бўлди. Олмоссой конидан базальт тошини қазиб олиб, ундан тола тайёрлаш йўлга қўйилди. Ноёб, инновацион технология асосида қурилиш саноати учун муҳим бўлган арматура ва сетлар ишлаб чиқарила бошланди.

Кластерда йилига 177 минг тонна базальт тошидан махсус тола, директ ровинг, фибра, арматура, композит геосетка, кувурлар, мато ва

иссиқлик-изоляция плиталари каби 42 турдаги маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Кластерда 1 минг 700 дан ортиқ киши иш билан таъминланган.

Ушбу маҳсулотларни коммунал хўжалиги, автомобилсозлик, тўқимачилик, нефть-газ ва бошқа тармоқларда қўллаш бўйича тақдимот қилинди. Президентимиз бунинг афзалликларини тадбиркорларга тушунтириш, уларнинг ўзаро ҳамкорлигини ривожлантириш бўйича кўрсатма берди. Янги давлатларга сифат сертификатлари олиб, ташқи бозорга чиқишни янада фаоллаштириш, халқаро қурилиш ва саноат компаниялари билан ҳамкорликни йўлга қўйиш зарурлигини таъкидлади.

ЯНГИ МАССИВЛАРДА ҲАЁТ ҲАМ ЯНГИЛАНДИ

Сўнгги йилларда вилоятда олиб борилаётган кенг кўламли қурилиш ва бунёдкорлик ишлари Жиззах учун илғари

кузатилмаган ҳолатдир. Ўнлаб заводлар, турли корхоналар, янги саноат тармоқлари — буларнинг барчаси ижтимоий инфратузилма ривожига ҳисса қўшмоқда. Шароф Рашидов тумани ҳам ана шундай қурилиш бўйича йирик мегополисга айланган маскан.

Туманинг адир ёнбағрида жойлашган 140 гектарлик майдон деярли фойдаланилмаган. Ҳозирда мазкур ҳудудда қурилиш ишлари жадаллик билан амалга ошириляпти. 3 босқичдан иборат лойиҳада 3 минг 936 хонадонли 105 та кўп қаватли уй барпо этилиши режалаштирилган. Ўтиборлиси, уйлар 9, 12 ва 16 қаватли бўлиб, бу ҳам Жиззах шароитида янгиликдир.

Давлатимиз раҳбари ҳудудга ташриф бурар экан, бу йил режалаштирилганига қўшимча уйлар қуриб, имтиёзли ипотека кредитлари орқали аҳолига харид имкониятини яратиш бўйича кўрсатмалар берди. Шунга мутаносиб равишда инфратузилма тармоқлари, мактаб, болалар боғчаси каби ижтимоий муассасалар қурилишини жадаллаштириш, савдо ва хизматларни, жумладан, йўл бўйида умумий овқатланиш шохобчаларини ташкил этиш муҳимлиги таъкидланди.

Маълумот ўрнида айтиш керакки, вилоятда учта шундай массив барпо этилмоқда. Уларда 4 минг 700 хонадонга эга 156 та кўп қаватли уй қурилади. Аҳоли барча ижтимоий хизматлар билан таъминланади. Умуман, мамлакатимизда 53 та массивда бунёдкорлик ишлари олиб борилмоқда. Бугунги кунда 14 минг 400 та хонадонли 409 та кўп қаватли уй фойдаланишга топширилган. Жорий йилда бундай массивларда 31 минг 447 та хонадондан иборат 767 та турар жойлар қурилиши белгиланган.

"KIA" ЗАВОДИ МИЛЛИЙ АВТОИНДУСТРИЯДА ТАНЛОВ ИМКОНИЯТИ

"ADM Jizzakh" масъулияти чекланган жамияти халқ тили билан айтганда эса "Kia" заводи. У саноат зонасида самарали фаолият юритаётган корхоналардан бири. 2021 йилда ташкил этилган заводда шу кунга қадар "Kia", "Chery" ҳамда "Naval" брендлари остида 23 турдаги 36 мингта автомобиль ишлаб чиқарилган.

Лойиҳа доирасида 234 миллион АҚШ доллари миқдорига маблағлар ўзлаштирилиб, 1 минг 800 та иш ўрни яратилди. Умуман, корхонада йилига 100 минг донга энгил автомобиль ишлаб чиқариш қуввати яратилади. Натижада келгусида иш ўринлари сони 3 мингга етказилиши кўзда тутилган.

Президентимиз заводда маҳаллийлаштириш даражасини ошириш, юртимиз саноат корхоналари билан кооперацияни кенгайтириш бўйича кўрсатмалар берди.

ИККИТА ЙИРИК ҚУВВАТГА СТАРТ БЕРИЛДИ

Жиззахда истиқболли лойиҳалардан яна иккитасига старт берилди. Улардан бири — Ғаллаорол туманида барпо этиладиган, металлургияга ихтисослашган саноат зонаси. У ерда 500 миллион долларлик 7 та лойиҳа амалга оширилади. Жумладан, арматура, пўлат шарлар, кувурлар, автомобиль кузови ва махсус техникалар ишлаб чиқариш йўлга қўйилади. Ҳудудда божхона омбори ҳам бўлади. Жами 5 мингта иш ўрни яратилади. Иккинчи лойиҳа — Фориш туманида Хитойнинг "China Poly Group" ва "China Electric" компаниялари билан ҳамкорликда қуриладиган қуёш электр станцияси. 350 миллион долларлик ушбу мажмуа 500 мегаватт қувватга эга бўлади. Унда

йилига 1,1 миллиард киловатт соат "яшил" энергия ҳосил қилинади. Бу 450 минг хонадоннинг энергия таъминоти яхшиланади, дегани. Станциянинг дастлабки 200 мегаватт қуввати шу йил якунида тармоққа уланади.

Президент Шавкат Мирзиёев рамзий тугмани босиб, мазкур икки мажмуа қурилишини бошлаб берди.

ЖАҲОН БОЗОРИГА ЙЎЛ ДАЛАРИМИЗДАН БОШЛАНДИ

Статистика агентлигининг маълумотларига кўра, 2023 йилда юртимизда 3,1 млн тонна мева ҳамда резаворлар етиштирилган ва бу 2022 йилнинг мос даврига нисбатан 4,1 фоизга ошган. Жиззах вилоятида ушбу кўрсаткич 93,7 минг тоннани ташкил этган. Бугун саховатли Жиззах заминиде етиштирилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари Осиё, аynиқса, Европа бозорларида ўзининг муносиб ўрнига эга эканлигини таъкидлаш жоиз.

Давлатимиз раҳбари муҳим бир масалага доим урғу беради. Бободехқонларимизнинг пешона тери эвазига етиштирилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сифат жиҳатидан тўғри сақлаш, қисқа фурсатларда белгиланган манзилларга етказиб бериш ва экспорт амалиёти билан шуғулланиб келувчи тадбиркор учун ҳам кенг имкониятлар яратиш жараёнларини юқори даражада ташкил этиш ҳамда буни мажмуа кўринишида жамлаш.

Шароф Рашидов туманида "BMB-NRC Agrolistics" қўшма корхонаси томонидан 40 гектар ер майдонига барпо этилган, умумий қиймати 58 миллион АҚШ долларини ташкил этадиган, 10 минг тонна ҳажмли музлаткичли замонавий "Агрологистика комплекси" ана шу ташаббуснинг ҳаётий кўриниши бўлди.

Давлатимиз раҳбари хом ашёни чуқур қайта ишлаш ва сақлаш қувватларини юқори суръатларда замонавийлаштириш, кўрсатиладиган хизмат турларини ошириш, шунингдек, товарлар бозорини кенгайтириш борасида қўшимча топшириқлар берди.

ЁШЛАР ҲАМИША ЭЪТИБОРДА

Давлатимиз раҳбарининг 2022 йил 16 ноябрдаги қарорига мувофиқ, киберспорт турлари оммалаштирилмоқда. Жумладан, Жиззах шаҳрида собиқ теннис корти биноси ўрнида киберспорт аренаси ташкил этилди. 1 минг 200 томошабинга мўлжалланган асосий зал замонавий ҳолатга келтирилди. Шунингдек, бу ерда 12 та ўқув ва машғулот хоналари, мажлис залли, 35 ўринли ётоқхона ҳамда кафетерий мавжуд.

Арена универсал бўлиб, бокс, кураш, баскетбол, стол тенниси, шахмат, шашка бўйича халқаро мусобақаларни, "Беш ташаббус" тадбирларини ўтказиш ҳам мумкин. Мажмуа таркибидеги ИТ академиясида ёшларга компьютер саводхонлиги, хорижий тиллар, график дизайн, дастурлаш, робототехника ва бошқа йўналишлар ўқитилади. Бу соҳада мутахассислар тайёрлаш бўйича "Муҳаммад ал-Хоразмий ворислари" тизимини амалга ошириш режалаштирилган.

Давлатимиз раҳбари маскандаги ёшлар билан учрашувида кибер спорт, шахмат, "Заковат" интеллектуал ўйинлари, баскетбол мусобақаларини кузатди, ёшлар билан мулоқот қилди.

Юқорида саналган барча ҳаётий мисоллар — улкан бунёдкорлик ишлари, ишлаб чиқаришдаги йирик мегалойиҳалардир. Аҳоли турмуш сифатини оширишга қаратилган чора-тадбирлар. Уларни бирлаштирувчи умумий махраж бор: аҳоли орасида банд одамларнинг кўпаяётгани, мулк эгалари сони ортиб бораётгани, дадил қадамлар ташланаётгани. Янги Ўзбекистон орзуси реал ҳақиқатга айланаётгани...

"Ўзбекистон овози" мухлиси
Зилола УБАЙДУЛЛАЕВА
тайёрлади.

MUNOSABAT

Нуриддин ХОЛМАТОВ,
Ўзбекистон ХДП
Жиззах вилоят
кенгаши раиси:

— Давлатимиз раҳбари икки кун давомида вилоятимизда бўлди. Турли соҳа объектлари, sanoat тармоқлари, маҳаллаларда бўлиб одамлар турмуш тарзини яхшилашга қаратилган ислохотлар билан яқиндан танишди. Ик-

кита йирик лойиҳага старт берилди.

Вилоят фаоллари билан қарийб 4 соат давом этган йиғилиш аввалида юртимизда ҳукм сураётган тинчликни қадрлаш, шукроналик, улуғ айём кунларида яхши ният қилиш хусусида сўз борди. Кимлардир инсон ҳуқуқлари ҳақида ваз тўқияпти, ўргатмоқчи бўляпти. Аммо бугун ер юзиде содир бўлаётган ҳолат, кузатилаётган турли тўқнашувлар, нотинчликлар БМТ резолюцияларига зид экани таъкидланди. Дунё мамлакатларининг бир-бирига ишончи йўқолиб бораётгани ҳақида тўхталиб ўтди. **Мана шундай шароитда Ўзбекистон халқи ўзининг борлигини, бирлигини намоиш этиши, ўз ўрнини мустақамлаши, ривожлантириши учун раҳбарлар, мутасаддилар кечаю кундуз тиним билмай меҳнат қилиши зарур.**

Инвестиция олиб кириш орқали одамларнинг бандлигини таъминлаш ва турмуш даражасини яхшилаш ҳар бир масъулнинг бурчи экани таъкидланди. Бу жараёнларни кузатар эканман, зиммамизда турган масъулиятни кенгрок ҳис қилдим. Яъни, олиб борилаётган барча ўзгаришларда томошабин эмас, дахлдор бўлиш, ижросини назорат қилиш, одамларни ташаббусларга рағбатлантириш олдимида турган устувор вазифа саналади.

Имомқул БЕРДИЕВ,
меҳнат фахрийси

— Йил бошида давлатимиз раҳбари Хитой Халқ Республикасига ташрифини амалга оширди ва мамлакат раҳбари билан учрашди. Унда икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни мустақамлаш, ижтимоий-иқтисодий тармоқларда, умуман, иқтисодийнинг турли йўналишида ҳамкорлик

қилиш борасида келишилган эди. Президентимиз вилоятимиздаги фаоллар билан учрашувда ушбу воқеани тилга олди. Давлатимизнинг яқин ҳамкорларидан бўлган ХХРнинг барча эшиклари биз учун очиқлиги таъкидланди.

Қарангда, мамлакат раҳбари давлат банкларининг раҳбарлари билан бирма-бир гаплашиши қаерда қўрилган? Биз йиғилишдаги фикр ва вазибалардан қўп нарсани тушундик. Уларга ҳар битта хонадонга кириб бориш ва аҳоли бандлигини таъминлаш юзасидан Сирдарёда берилган топшириқлар ижроси ҳақида сўралди. Корпорациялар ташкил қилиш, халқни тадбиркорликка ўргатиш бўйича нималар қилиш кераклиги бўйича ҳам гаплашди. Ана шунда жуда ҳаяжонланиб кетдим, албатта, фахрландим.

Биз, нурунийлар ҳам қараб турмаймиз. Хай баракалла, деб ёшларни рағбатлантираимиз, сусткашликка йўл қўяётган ёки ялқовроқ одамлар бўлса, уларни сергакликка чақирамиз. Уйлайманки, ана шунда халқ ҳам, мамлакат раҳбари ҳам биздан рози бўлади. Чунки кексаларнинг ҳаётини ва касбий тажрибаси, насихатларидан қимматлироқ нарсаси бўлмайди.

Барно НАРЗУЛАЕВА,
хусусий тадбиркор:

— Авваллари ноғиронлигим сабаб одамларнинг орасига чиқишдан уялар эдим. Президентимиз бир неча йилдан буён ноғиронлиги бўлган шахсларга, эҳтиёжманд кишиларга қўп имконият ва имтиёзлар яратдики, бугун менинг аввалги ҳо-

латим, руҳиятимдан асар ҳам қолдирмади. Ҳозирда ўз меҳнат фаолиятини бошлаганман. Сопол идишларга мунчоқлар билан безак беришнинг янги услубини амалиётга татбиқ қилдим. Айни пайтда 50 нафардан зиёд шоғирдим бор. Уларга ўз хунарим сирларини ўргатяпман. Ишимни ривожлантириш учун имтиёзли кредит олдим, ўзимга ҳам, одамларга ҳам фойдам тегапти.

Кеча давлатимиз раҳбари бошчилигидаги йиғилишда ҳам шу ҳақда гапирдим. Ҳаяжонларимни яшира олмадим. Давлат раҳбарининг ҳаргалги вилоятимизга ташрифи бизга халқимизга ўзгача кайфият, ғайрат ва шижоат беради. Янги ташаббусларга руҳлантиради.

Ўзимни ноғирон ҳисобламайман, меҳнат қиламан, иш билан бандман. Ноғирон, деб эса тўрт мучаси соғ бўла туриб, бекорчиликдан бошқага ярамайдиган, боқимандаликка ўрганиб қолган инсонларга айтилади. Уларнинг қалби ноғирон, кўнгли ноғирон. Мен ҳаётга соғлом қарайман!

МУНОСАБИ МАҚОМ

КЕЙИНГИ ЙИЛЛАРДА ЮРТИМИЗДА ЯНГИЧА, ИЛҒОР ЖАМИЯТ ҚУРИШ ҲОЯСИ ЧУҚУР ИЛДИЗ ОТДИ. БУ ЙЎЛДА ИНСОН КАПИТАЛИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ, УНИ УЛУҒЛАШГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР ҚАРАТИЛМОҚДА. ЯЪНИ "ИНСОН" ФЕНОМЕНИ ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА ДАВЛАТ СИЁСАТИ ДАРАЖАСИГА ОЛИБ ЧИҚИЛДИ. ҲАР БИР ТАРАҚҚИЁТНИНГ, ЦИВИЛИЗАЦИЯНИНГ БУНЁДКОРИ ИНСОН ЭКАНЛИГИНИ ИНОВАТГА ОЛСАК, ЖАМИЯТИМИЗДАГИ БУ ЁНДАШУВ БИЗ УЧУН МУВАФФАҚИЯТЛАР КАЛИТИ ВАЗИФАСИНИ ЎТАШИГА ИШОНЧ ҲОСИЛ ҚИЛАМИЗ. ШУ ТАРИҚА "ИНСОН"НИ УЛУҒЛАШ ТАМОЙИЛИ КЕНГ ЖАМОАТЧИЛИК ОРАСИДА ТЕЗДА ОММАЛАШИБ КЕТДИ. БУНИ СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАРНИНГ ДАСТУРИЙ МАҚСАДЛАРИДА ҲАМ КўРИШИМИЗ МУМКИН. ХУСУСАН, ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ 2019 ЙИЛГИ ПАРЛАМЕНТ САЙЛОВЛАРИДАН СЎНГ ЎҚИТУВЧИ ВА ШИФОКОРЛАРНИНГ ИЖТИМОЙ МАВҚЕИНИ МУСТАҚАМЛАШ ҲОЯСИНИ ИЛГАРИ СУРГАН ЭДИ. МАҚСАД ЧУҚУР ЎЙЛАНГАН. САБАБИ, БИЗ ЙИЛЛАР ДАВОМИДА ЎҚИТУВЧИ ВА ШИФОКОРЛАРНИ МАВСУМИЙ ИШЛАРГА МАЖБУРАН ЖАЛБ ҚИЛДИК. НАТИЖАДА ЎҚИТУВЧИ ҲАМ, ШИФОКОР ҲАМ ЖАМИЯТДА ОБРЎСИЗ ҚАТЛАМ ВАКИЛЛАРИГА АЙЛАНИБ ҚОЛДИ.

ЗЕРО, ИЛҒОР ЖАМИЯТЛАРГА ЕТУК ШАХСЛАР АСОС СОЛИБ КЕЛГАН. ИНСОН ДУНЁГА КЕЛИБ ЕТУК ШАХС БЎЛИБ ШАКЛЛАНИШИ УЧУН У БИР ҚАНЧА БОСҚИЧЛАРДАН ЎТАДИ. УНИНГ БИРИНЧИ ШАРТИ РУҲИЙ БАРКАМОЛЛИК БЎЛСА, ИККИНЧИСИ ЖИСМОНИЙ СОҒЛОМЛИКДИР. БУНИ ТАЪМИНЛАШ ЎҚИТУВЧИ ВА ШИФОКОР ЗИММАСИДАГИ МАЪСУЛИЯТДИР. ДЕМАК, УЛАР ЎЗ ВАЗИФАСИНИ СИДҚИДИЛДАН, ВИЖДОНАН БАЖАРИШИ УЧУН УЛАРНИНГ МАҚОМИНИ ОШИРИШ, МАВҚЕИНИ МУСТАҚАМЛАШ ВА ЗАРУР ШАРТ-ШАРОИТЛАРНИ ЯРАТИШ ҲАЁТИЙ МАСАЛА ЭДИ.

ПЕДАГОГ МАҚОМИНИНГ МУСТАҚАМЛАНИШИ

Охириги 6-7 йилда олиб борилган кенг кўламли ислохотлар самараси ўлароқ ўқитувчиларнинг ҳаёти ҳам, меҳнат фаолияти ҳам яхши томонга силжий бошлади. Бу қонунчилик орқали мустақамланди. Жумладан, Янгиланган Конституциянинг 52-моддасида ўқитувчининг мақомига алоҳида тўхталиб ўтилган.

Ўзбекистон Республикасида ўқитувчининг меҳнати жамият ва давлатни ривожлантириш, соғлом, баркамол авлодни шакллантириш ҳамда тарбиялаш, халқнинг маънавий ва маданий салоҳиятини сақлаш ҳамда бойтишининг асоси сифатида эътироф этилади.

Давлат ўқитувчиларнинг шаъни ва қадр-қимматини ҳимоя қилиш, уларнинг ижтимоий ва моддий фарвонлиги, касбий жиҳатдан ўсиши тўғрисида ғамхўрлик қилади.

2024 йилнинг 1 февраль кунини "Педагогининг мақоми тўғрисида"ги қонун билан педагог ходимларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, фаолиятининг асосий қафолатлари, меҳнатига ҳақ тўлаш ва уларнинг ижтимоий ҳимоя қилиш тамойиллари белгиланган берилди. Том маънода қонуннинг руҳи Халқ демократик партиясининг ғоя ва мақсадларига тўлиқ мос келади. Жумладан, қонунда:

- ўқитувчининг касбий фаолияти билан боғлиқ бўлмаган ишларга, жумладан, ободонлаштириш, қишлоқ хўжалиги ишларига, ишсиз ва ўқимаган воғага етмаганларни ҳисобга олишга жалб этиш;
- ўқитувчининг ўқувчилар билимини баҳолашга таъсир кўрсатиш;
- ўқитувчидан солиқлар, коммунал тўловлар, кредитлар ва аҳолининг бошқа қарзлари тўғрисидаги ҳисобот ва маълумотларни, битирувчиларни ишга жойлаштириш бўйича ҳисоботларни талаб қилиш;
- унинг ёзма розилигисиз товарлар ва хизматлар сотиб олишга мажбурлаш, товар ва хизматлар учун маошдан маблағ ушлаб қолиш тақиқланди.

Энди ўқитувчини сиёсий ва ижтимоий аҳамиятга молик тадбирларга жалб қилиш (сайловни ташкил этиш ва ўтказиш жараёнларида иштирок этиш, тест синовларида аудитория кузатувчиси функциясини бажариш, аҳолини рўйхат-

га олишда ёрдам бериш, таълим ташкилотларини текшириш ва аттестациядан ўтказишда иштирок этиш ва бошқалар) унинг розилиги ва у билан тузилган шартнома асосида, қўшимча ҳақ эвазига, ишдан бўш вақтида ёки иш жойидаги ўртача иш ҳақи сақлаб қолingan ҳолда руҳсат этилади.

Қонунда педагогик ходимлар ўз шаъни, қадр-қиммати ва ишчанлик обрўсини ҳимоя қилиш тўғрисида судга даъво аризаси билан муурожаат қилганда, шунингдек, давлат органларининг ўз ҳуқуқларини бузаётган қарорлари ва хатти-ҳаракатлари устидан шикоят қилганда давлат божи тўлашдан озод қилингани белгиланган бўлиши шарт.

Шу билан бирга ўқитувчиларнинг иш вақтини қисқартириш, 56 кунгача узайтирилган таътил, Ўзбекистоннинг чекка ҳудудларида ижара учун ҳар ой тоvon пули тўлаш, бепул тиббий кўриқдан ўтиш кўзда тутилган. Педагогларнинг фарзандлари давлат мактабгача таълим муассасаларига имтиёзли шартларда ўқишга қабул қилиниши ҳам кўзда тутилган.

ШИФОКОР МАҚОМИНИНГ МУСТАҚАМЛАНИШИ

Энг катта неъматимиз ҳам, бойлигимиз ҳам саломатлигимиздир. Юртимизда кейинги йилларда соғлиқни сақлаш тизимини тубдан ислох қилиш, уни ривожлантиришни янги бошқичага олиб чиқиш давлат сиёсатининг устувор йўналишига айлангани сабаби ҳам шунда.

Олиб борилган тизимли ислохотлар энди шифокор мақомини ҳуқуқий томондан ҳам мустақамлаб қўйиш давр талаби эканлигини кўрсатиб қўйди. Чунки, бемор ўлими ёки соғлиғи ёмонлашишида бирор айби бўлмаса-да, шифокорни айблаш ва унга ноқонуний тажовуз қилиш ҳолатлари кўпайиб бораётган эди. Бундан ташқари, тез ёрдамни асоссиз чақирриш, муолажа қилиб қўйиш ёки чақирриққа келган шифокордан бошқа оила аъзоларини ҳам кўриб қўйишни талаб қилиш, ходимларга кўрсатмалар бериб, халақит қилиш, тўқсинлик қилиш ҳолатлари тез-тез қулоққа чалинаётган эди. Статистик рақамларда келтирилишича, **2019-2022 йилларда 285 дан ортқ ҳолатда тиббиёт ходимларига нисба-**

тан турли шаклда тажовуз қилинган.

Вазиятнинг ўзи жамиятимизда кўпайиб кетаётган бундай иллатга қарши туриш, хусусан, бундай хатти-ҳаракатлар учун жавобгарликни кучайтириш кераклигини кўрсатиб турганди. Зеро, тиббиёт ходимига қўл кўтарган шахс ўз ноғуя хатти-ҳаракатлари билан жамоат тартибини бузиб, жамиятга нисбатан очиқдан-очиқ ҳурматсизлик қилган бўлади. Амалдаги қонунчилигимизда хизмат вазифасини бажариб турган тиббиёт ходимига нисбатан тажовуз қилганлик, тиббий ёрдам кўрсатиш билан боғлиқ фаолиятга тўқсинлик учун тўғридан-тўғри жавобгарлик белгиланмаган. Натижада тиббиёт ходимларига нисбатан юз бераётган тажовузлар сони камаймади.

Бундай иллатнинг олдини олишда энг асосий ва самарали йўللardan бири сифатида юқоридаги каби ноқонуний хатти-ҳаракатлар учун жавобгарликни кучайтириш кун тартибига чиқди.

Давлатимиз раҳбари 2022 йил 18 март кунини соғлиқни сақлаш соҳаси вакиллари билан ўтказилган очиқ мулоқотда шифокор касбининг мақоми ва нуфузини ошириш, ижтимоий-ҳуқуқий ҳимоясини кучайтириш вазифасини қўйди. Унинг ижросини таъминлаш мақсадида тиббиёт ходимлари фаолиятига тўқсинлик қилиш ва уларга нисбатан зўравонлик ҳолатларининг олдини олишга қаратилган қонун лойиҳаси ишлаб чиқилди.

2023 йил 27 март кунини **"Тиббиёт ходимининг қонуний тиббий фаолиятига тўқсинлик қилганлик учун жавобгарлик белгиланиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига қўшимчалар киритиш ҳақидаги"**ги қонун имзоланди. Мазкур қонун соҳа вакиллари мақомини ҳимоя қилишга, уларга кўрсатилаётган юмсақ эътиборнинг яна бир намунаси бўлди.

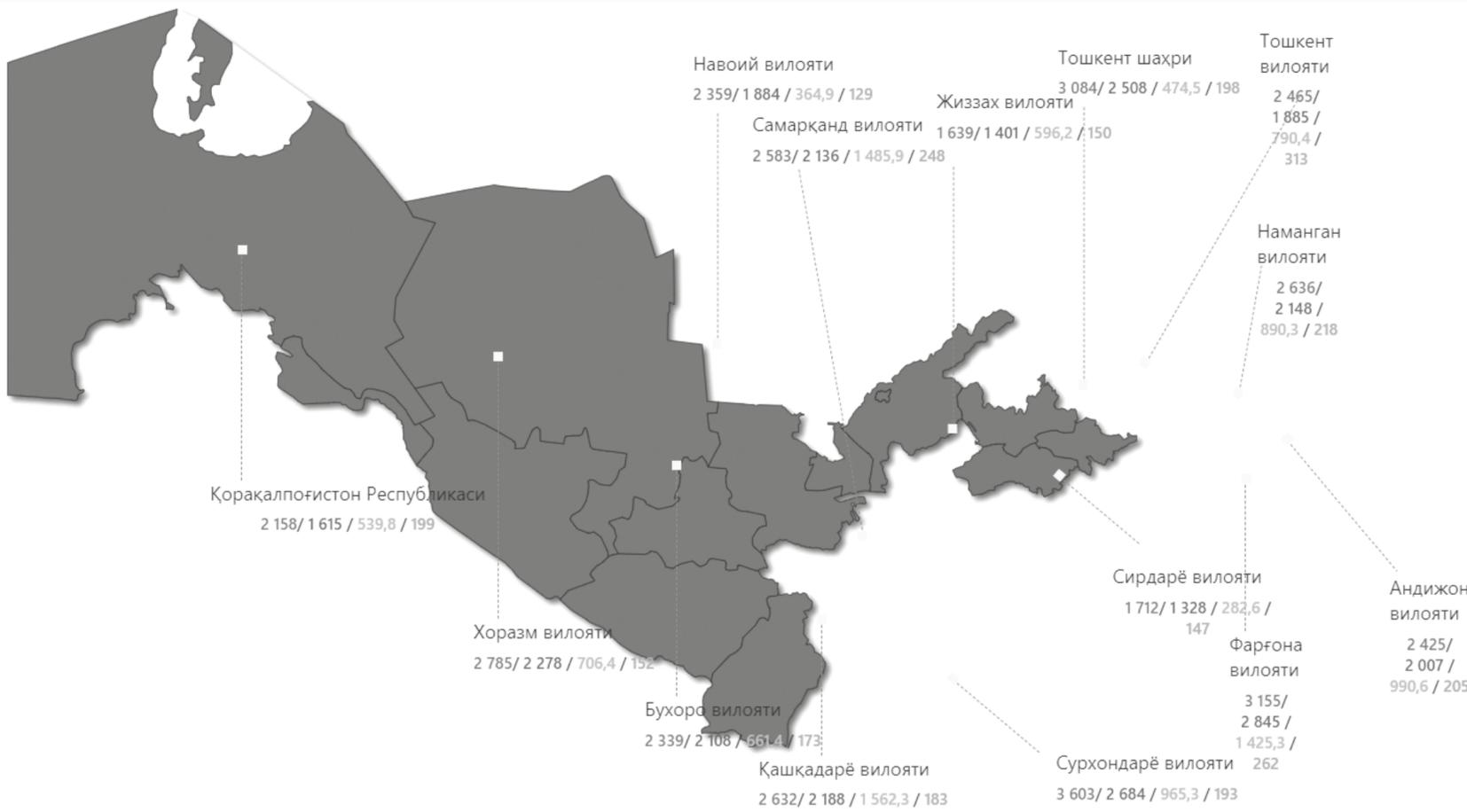
Қонун билан **"тиббий фаолият", "тиббий ёрдам", "тиббий хизмат"** каби тушунчалар мазмун-моҳияти аниқ қилиб очиб берилди. Шунингдек, тиббиёт ходимининг қонуний тиббий фаолиятига тўқсинлик қилиш билан боғлиқ ҳолатларда жавобгарликни, мазкур ишнинг тааллуқлиги ва уни кўриб чиқиш муддатларини белгилаш назарда тутилди.

Ҳужжатда тиббиёт ходимининг қонуний тиббий фаолиятига тўқсинлик қилиш билан боғлиқ ҳолатларда жавобгарлик, мазкур ишнинг тааллуқлиги ва уни кўриб чиқиш муддатлари ўз аксини топган.

Хусусан, тиббиёт ходимининг қонуний тиббий фаолиятига тўқсинлик қилиш ёки шу мақсадда **тиббиёт ходимига турли шаклда қонунга хилоф равишда таъсир ўтказганлик учун маъмурий жавобгарлик фуқароларга базавий ҳисоблаш миқдорининг 5 бараваридан 7 бараваригача, мансабдор шахсларга эса 7 бараваридан 10 бараваригача миқдорда** жарима солишга ёки **15 суткагача муддатга маъмурий қамоққа** олиш белгиланди.

Бир сўз билан айтганда, ушбу қонун тиббиёт ходимлари ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва уларнинг касбий фаолиятига турлича аралашувларнинг олдини олиш, шифокор касбининг мақоми ва нуфузини ошириш, фуқароларга ўз вақтида сифатли тиббий ёрдам кўрсатилишига хизмат қилади.

Бу икки шарафли касб эгаларининг ҳуқуқлари ҳимоя қилиниши, мавқеи мустақамлаши мамлакатимиздаги таълим ва тиббий хизмат сифатининг ошишига хизмат қилади. Айнан шу Халқ демократик партиясининг энг устувор дастурий мақсад ва ташаббуслари билан ҳам-оҳангдир.

● Келиб тушган лойиҳалар сони ● Саралашдан ўтган лойиҳалар сони ● Тўпланган овозлар сони (минг) ● Ғолиб лойиҳалар сони

ОВОЗИМИЗ ҲАЁТИМИЗНИ ЎЗГАРТИРИШИ МУМКИН...

Юртимизда кейинги йилларда жамоатчилик орасида "Ташаббусли бюджет" лойиҳасичалик кенг оммалашган лойиҳа йўқ, деб айтсак муболаға бўлмаса керак.

Лойиҳа одамларни шахсий манфаатлар учун эмас, балки умумманфаат йўлида ҳаракат қилишга ундамоқда. Мазкур лойиҳа орқали одамлар йиллар давомида улрни қийнаб келаган муаммолар, имкони бўлса, қурби етса, амалга оширишни режалаштирган ишларини "таклиф" кўринишида билдириш орқали амалга оширишга одатланди.

"Ташаббусли бюджет"нинг 2024 йилдаги 1-мавсумига 1 февралдан старт берилган эди. Лойиҳаларга овоз бериш 13 мартдан 4 апрелгача давом этди. Портал маълумотларига кўра, **9443 та маҳалла фуқаролар йиғинидан 35 575 та ташаббус келиб тушган бўлиб, шундан 28 919 таси маъқулланган.**

Энг кўп ташаббуслар Сурхондарё вилоятидан келиб тушган бўлиб, уларнинг умумий сони 3 603 тани ташкил қилади. Улар орасида саралашдан ўтган лойиҳалар сони 2 684 та бўлиб, овоз бериш натижаларига кўра, **965,3 минг овоз тўплаган. Шулардан 193 таси ғолиб, деб топилган.**

Худудлар кесимида олиб қараганда энг кам ташаббуслар Жиззах вилоятидан келиб тушган. Уларнинг сони **1 639 та**. Саралашдан ўтган **1 401 та ташаббус 596 мингдан кўпроқ овоз тўплаган ҳақда шулардан 150 таси ғолиб бўлган.**

Энг кўп ташаббуслари ғолиб бўлган ҳудуд Тошкент вилояти бўлди. Вилоятдан саралашда қатнашган **1 885 та лойиҳадан 313 таси ғолибликни қўлга киритди. Ташаббусларни ёқлаб жами 790 мингдан ортқ овоз берилган.**

Энг кам таклифлари ғолиб бўлган ҳудуд Навоий вилояти бўлди. Вилоятдан жами **1 884 та лойиҳа саралашда қатнашган. Улар деярли 365 минг овоз йиғиб, яқунда 129 таси ғолибликни қўлга киритган.**

Шу тариқа яқунда республика бўйлаб 2 254 та маҳалла бўйича жами 2 770 та лойиҳа ғолиб, деб топилди. Уларни молиялаштиришга 3,3 трлн сўм йўналтирилиши кўзда тутилган. Лойиҳаларнинг энг юқори қиймати **1 млрд. 360 млн. сўм килиб белгиланган. Бу мавсум овоз бериш жараёнида 11,7 млн киши иштирок этди. Тан олиб айтиш керак, рақамлар катта. Сабаби, 2023 йилги Президентлик сайловида 20 млнга яқин сайловчи рўйхатга олинган эди. Демак, Ўзбекистонда аҳолисининг катта қисми "Ташаббусли бюджет"га овоз бериш жараёнида фаол қатнашганини кўрсатмоқда. Қайсидир маънода одамлар ўзларининг овози кўп нарсани ўзгартиришга қодирлигини англаб етаётгандек кўринмоқда.**

Бу мавсумнинг яна бир ўзига хос жиҳати, энди овоз бериш жараёнига «Бир фуқаро, бир овоз» тамойили жорий этилди.

БУ НИМА ДЕГАНИ?

Аввалги мавсумларда бир фуқаронинг номида қанча "сим карта" бўлса шунча овоз бериши мумкин эди. Жорий мавсумдан бир фуқаро унинг номида қанча сим карта бўлишидан қатъи назар битта овоз бериши мумкинлиги аниқ белгилаб қўйилди. Натижада одамларнинг ёппасига "сим карта" олиб, овозларни сунъий равишда оширишига имкон қолмади. Шу тариқа "Ташаббусли бюджет" лойиҳаси ҳам борган сари такомилга етиб бормоқда.

Натижалар эълон қилинганидан сўнг бир қизиқ ҳолат юз берганига гувоҳ бўлдик. Энг кўп овоз йиғиб ғолиб бўлган 10 та лойиҳанинг 9 таси Қашқадарё вилояти Яккабоғ туманига тўғри келади.

ЭНГ Кўп ОВОЗ ТўПЛАГАН 3 ТА ЛОЙИҲА.

Яккабоғ тумани
ID: 032326920005
Ғолиб деб топилди.

Қўшчинор МФЙ Ғуржоб қишлоғи Ҳамдўстлик кўчаси ички йўллари асфальт қилиш.

Яккабоғ тумани
ID: 032330903005
Ғолиб, деб топилди.

Қайқи қишлоғининг 3 км ички йўлига асфальт қопламаси ётқизиш.

1. Қашқадарё вилояти, Яккабоғ тумани "Қўшчинор" МФЙ Ғуржоб қишлоғи "Ҳамдўстлик" кўчаси ички йўллари асфальт қилиш лойиҳаси 14 918 та овоз билан энг кўп овоз йиғган лойиҳа бўлди.

2. Қашқадарё вилояти, Яккабоғ туманидаги Қайқи қишлоғининг 3 км ички йўлига асфальт қопламасини ётқизиш ташаббуси **14 718 та овоз тўплаган.**

3. Қашқадарё вилояти, Яккабоғ тумани "Қўшчинор" МФЙ да жойлашган Ғуржоб қишлоғи "Сокин" ва "Янги" аср кўчалари ички йўллари асфальт-бетон қоплама ёрдамида таъмирлаш таклифи ҳам 14 497 та овоз олган.

Юқоридаги учала ташаббус учун жорий мавсумнинг энг юқори қиймати миқдориди, яъни **1 млрд 360 млн. сўм** маблағ ажратилиши кўзда тутилган.

ЭНГ КАМ ОВОЗ БИЛАН ҒОЛИБ БўЛГАН 3 ТА ЛОЙИҲА.

Нурафшон шаҳри
ID: 032321175014
Ғолиб деб топилди.

"Учқун" МФЙ ҳудудига "Гузар" кўчасининг 26-сонли мактабгача бўлган қисмида.

Нурафшон шаҳри
ID: 032299409014
Ғолиб деб топилди.

Нурафшон шаҳар маданият бўлимининг моддий техник базасини мустаҳкамлаш учун.

1. Тошкент вилояти, Нурафшон шаҳри "Учқун" МФЙ ҳудудига "Гузар" кўчасининг 26-сонли мактабгача бўлган қисмида 1000 метр пиёдалар йулакчасини барпо этиш лойиҳаси 32 та овоз йиғиб ғолиб бўлган ва унга **400 млн. сўм маблағ ажратилиши назарда тутилган.**

2. Тошкент вилояти, Нурафшон шаҳри Нурафшон шаҳар маданият бўлимининг моддий техник базасини мустаҳкамлаш учун 30 кв. метр сахна монитори харид қилиш таклифи **18 та овоз билан ғолиб, деб топилди, 500 млн. сўм ажратилиши белгиланган.**

3. Жиззах вилояти, Дўстлик тумани А.Навоий МФЙ "Янги ҳаёт" кўчасидаги тунги

Дўстлик тумани
ID: 032313245004
Ғолиб деб топилди.

А.Навоий МФЙ "Янги ҳаёт" кўчасига тунги ёритгич чироқларини ўрнатиш.

ёритгич чироқларини ўрнатиш ташаббуси 12 та овоз билан мавсумнинг энг кам овоз тўплаган ғолиб бўлган ташаббуси бўлди ва унга 23 млн. сўм маблағ ажратилганидан бўлди.

2024 йилги 1-мавсум катар **2023 йилги 2-мавсумни солиштириб қарасак, ўтган йили республика бўйлаб 9426 та маҳалладаги инфратузилма яхшиланиши учун жами 49 464 та таклиф келиб тушган эди. Улардан 33 631 таси овозга қўйилган. Ўтган йили ҳам Тошкент вилоятининг 122 та лойиҳаси ғолиб бўлиб етакчилик қилган. Лекин ўтган йилги 1-мавсумда 1666 та лойиҳа, 2-мавсумда 1187 та лойиҳа ғолиб, деб топилган эди. Солиштириб қарасак, бу йилги 1-мавсумдаги ғолиб лойиҳалар сони ўтган йилги икки мавсумдаги ғолиблар сони билан деярли бир хил. Демак, прогресс катта, деб айтишимиз мумкин.**

Ҳар бир жамият турлича фикрлар асосида шаклланади ва бу нормал ҳолат, деб қаралади. Шундай экан, "Ташаббусли бюджет" атрофида ҳам фикрлар ва қарашлар хилма-хиллигини кўришимиз мумкин. Кимлардир масаланинг овоз йиғиш билан боғлиқ мажбурий меҳнатга йўл қўйилётганига эътибор қаратса, кимлардир айнан "Ташаббусли бюджет" фуқароларга ўзаро манфаатларини бирлаштириш учун восита бўлаётганига урғу бермоқда. Теран фикр билан моҳиятга чуқурроқ назар ташласак, натижалар лойиҳанинг эзгуликка хизмат қилаётганини кўрсатмоқда.

Аҳмад ҚУРБОНОВ,
"Ўзбекистон овози" муҳбири.

УРУҒ УНИБ ЧИҚҚАНИНИ КЎРИШ БОШҚАЧА ХУРСАНДЧИЛИК БЕРАДИ

**Тухум ерга кириб, чечак бўлди,
Қурт жондин кечиб, ипак бўлди.
Лола тухумича ғайратинг йўқми?
Пилла қуртича ҳимматинг йўқми?!**

ни йўлга қўйган экспортчи, илғор тадбиркорларга 300 миллион сўмдан 1 млрд сўмгача грант берилади. Хонадонлар кооперация асосида экспортчи билан боғлаб берилади, 2 минг тонналик сақлаш, саралаш ва қайта ишлаш комплекси ташкил этилади.

Тумандаги 98 километр каналлар ва дренаж тармоқлари атрофидаги **100 гектар бўш ерлар кооперация асосида 500 та хонадонга терак экиш учун бўлиб берилади.**

Яна бир муҳим жиҳат, аҳолининг тормоқдан унумли фойдаланиши учун маҳаллаларга банклар бириктирилди. Ушбу банклар одамларнинг деҳқончилик, чорвачилик, тадбиркорлик каби йўналишлардаги бизнес лойиҳаларини молиялаштиришга кўмак беради.

Эшитгандан кўра, бир маротаба кўрган яхши дейишади. Шу мақсадда биз Сайхунобод томон йўл олдик. Гувоҳи бўлдики, бугун сайхунободликлар янги тажриба ва янги ўзгаришлар руҳи билан яшамоқда, эртанги кунга, меҳнатга иштиёқ билан, катта шижоат ва ғайрат билан қадам қўймоқда.

**Баҳодир МАМАТОВ,
ЎзХДП Сайхунобод туман Кенгаши раиси:**

– Сайхунобод тумани бугун тарихий ва катта ислохотлар марказида турибди. Бу ерда қилинаётган кенг кўламли ишлар, тажриба мактаби бутун Ўзбекистон бўйлаб омалаштирилишининг ўзи зиммамизга катта масъулият юклайди.

Туманда камбағаллик даражаси 14 фоиз. Маълум бўлишича, туманнинг маҳаллий бюджет тушуми 27 миллиард сўмни ташкил этган, харажатлари эса 67 миллиард.

Афсуски, ҳудуднинг иқтисодий аҳоли эртанги кунга ишончини қамайтириб келаётган эди. Ҳудудда тадбиркорлик, ишлаб чиқаришни кенгайтириш, аҳоли бандлигини ошириш, камбағалликини қисқартириш учун катта маблағлар ажратилди.

Томорқачилик ривожланиши, тадбиркорлик субъектлари ташкил этилиши, борлари ўз фаолиятини кенгайтириши рақобат муҳити юзага келишини билдиради. Жараённи четдан туриб кузатишга ҳаққимиз йўқ, ушбу катта ислохотларда иштирокчи бўлишга бурчимиз.

Бугун сайхунободликлар янги тажриба ва янги ўзгаришлар руҳи билан яшамоқда. Тажриба намунаси, шуни оқлашимиз керак, деган ўй билан сайхунободликлар меҳнатга, дала ишларига киришиб кетишган. Бир томондан шароит етарли, бир томондан кўмак бор, одамлар қўрқмасдан иш бошлаган. Дадил айта оламизки, сайхунободликлар ишончини албатта, оқлашади.

САЙХУНОБОДЛИК ДЕҲҚОНЛАР ХОНАДОНИДАН РЕПОРТАЖ

Сайхунободда ер билан тиллаша оладиган, ишнинг кўзини билладиган, дала шамолида, об-ҳаво инжиқликларидан чиниққан, суяги далада қотган деқону боғбонлар кўп экан.

– Тўғриси, шу пайтгача ерларнинг 30 фоиздан фойдаланар эдик. Томорқамизга ҳар йилги эканларимиз бўлган саримсоқпиёз, пиёз, сабзи, помидор, булғор қалампирни етиштирганмиз. Бу йилдан бошлаб иссиқхона ташкил қилдик. Бизга лимон, мандарин, қулупнай кўчатлари етказиб берилди. Шу пайтгача йилига бир маротаба ҳосил олардик, кейин ерни тайёрлаш билан вақт ўтиб кетарди. Энди бошқача тартибда ишлаймиз. Бундан кейин йилга 2–3 марта ҳосил оламиз. Даромадимиз ҳам шунга яраша ошади-да.

Ер хазина, унинг ҳар қаричидан унумли фойдалансак фаровонлигимиз яна-

да ошиб бораверади. Шароит етарли, имкониятлар яратиб берилаяпти, ҳамма гап меҳнатда, интилишда. Ерни боқсанг, ер сени боқади дейишадику, – дейди деҳқон Ҳасан Ғуломов.

Сайхунободлик Рисолат Ғуломов тумандаги "Иттифоқ" маҳалласида яшайди. Онахон ҳозир 70 ёшда. Ерга меҳри бўлакча, меҳнатни қанда қилмайдиган Рисолат аяни даладан топдик.

– Деҳқончилик сир-асрорларини отамдан ўрганганман. Ёшлигимдан отамнинг ёнида кўп юрардим, шунинг учун далада ишлашни яхши кўраман, тўғриси, чарчамайман, аксинча, бундан роҳатланаман. Айнакча, ерга қадаган уруғ униб чиққанини кўриш кишига бошқача хурсандчилик беради.

Оиламиздагилар ишдан қайтишгач, ҳаммамиз томорқага йўл оламиз. Ернинг қаерини чапамиз, қаерини ўтаймиз, ҳаммасини тақсимлаймиз. Ҳозир иссиқхонамиз бор, бу ерда салат барги, кўчатлар, помидор, бодринг, турли полиз маҳсулотларини етиштирамиз. Шунингдек, мандарин етиштирамиз. Ердан олинган सबзавот ва полиз маҳсулотларидан органини қиш учун ўзимизга консерва банкларда ёпиб қўямиз.

Ҳуллас, ҳаммамиз, бутун оиламиз билан оила бюджетига, даромадига ҳисса қўшиш учун ҳаракат қиламиз. Доим ҳаракат қилган одам жисмонан соғлом ҳам бўлади. Ўтирганган, бекорчиликдан нима фойда?! Яқинда ҳоқимлик ва мутасадди ташкилотлар кўмагида томорқага олма ва ток кўчатлари ўтказилди. Уларнинг орасига ҳам турли кўчатлар эдик.

Рисолат аянинг хонадонидан ўзгача файзли. Атрофга қарасангиз, ям-яшил томорқа, қуртак ёйиш билан банд дарахтлар, иссиқхонада ичида етиштирилаётган полиз маҳсулотлари, бир томонда товук, қуён, соғин сигир... Қандай яхши манзара, чиройли кўриниш. Ана шундай оилалар кўпайсин, дея улуг ёшда ҳам меҳнатдан бўшамайдиган боғбон отахон Турсунбой отанинг хонадонларига йўл олдик.

Ҳовлида шўх-шодон ўйнаб, қулиб, ҳайқаришиб юрган болажонларга кўзимиз тушди. Улар боболарининг боғда эканини айтишди. Барака ҳаракатда эканлиги, оиладаги хотиржамлик, фарзандлар ўйин-кулгуси ҳам, ўйининг файзи ҳам шунинг ордидан эканини Турсунбой отанинг хонадонидан кўрдик.

45 гектарли токзор... Боғбон Турсунбой ота тоқларни кўтариш билан банд эканлар. Отахон билан сўрашдик, сўхбатимиз бошидаёқ гап-сўзларида ҳам дадиллик борлигини сездик. Ёзнинг иссиқ-совуғида ҳам дала муҳитида тобланган ҳақиқий деҳқонга хос шижоатни кўрдик.

– Боғимизда ҳусангиз узум етиштирамиз. Узумнинг бу тури Сайхунобод табиғатига жуда мос келади. Чунки ёмғир ёғса ҳам бунга ҳеч таъсири йўқ. Ер захлиги учун уларни тоққа кўтарамиз.

– Меҳнатга яраша даромад қандай бўляпти энди отахон?

– Ўтган йили 13-14 сотихли томорқамиздан 30 миллион сўм даромад топдик. 45 гектарни энди тасаввур қилаверинг. Боғимизда етиштирилаётган узумларимиз анча харидорғир. Мижозлар келиб, кўриб, татиб, кейин олиб кетишади. Мамлакатимизнинг барча ҳудудларидан харидорлар келишади. Бозоримиз анча чакқон.

Эрталаб тонг саҳардан боққа ошиқаман. Бу одат бўлган, шундай ҳаёт тарзига ўрганиб қолганман. Токзорга, боққа бормайдиган куннинг ўзи йўқ, бундан завқланаман ҳам. Боғимнинг ҳар қарич ери мен учун олтинга тенг, унинг ҳар қаричини яхши кўраман.

Сайхунобод ҳақида кўп ёзишни истадик. Шу кун самимий, қўлидан иш келадиган кўп юртдошларимиз билан сўхбатлашдик. Йўл-йўлакай томорқасида ишлаётган, экин экаётган сайхунободликларни кўрдик. Яхши ниятда қадалган уруғлар, ниҳол бўлсин, ҳосил бериб, баракалар келтираверсин!

**Лазиза ШЕРОВА,
"Ўзбекистон овози" муҳбири**

Одамнинг одамлиги меҳнат билан. Меҳнатсиз одам қуриб қолган дарахт танасига ўхшайди, на кўкаради, на қўлайди.

Халқимиз тетиклиги, миллионлаб рўзгорнинг бутлиги ҳам меҳнат билан боғлиқ. Ҳаммамиз ўз турган жойимиз, тирикчилик манбаимиз, ишлаётган соҳамиз учун юракдан хизмат қилишимизда ҳикмат кўп. Миллионлаб меҳнатлардан юртга барака ёғилади. Дастурхонлар очик, кўнгишлар тўғри бўлади. "Сайхунобод тажрибаси"нинг асл мағзи, кенг ва чуқур маънолиги ҳам шунда.

Кейинги вақтларда бу ҳақда кўп гапирилмоқда. Президентимиз ташаббуси билан билан ҳаётга татбиқ этилаётган бу тажриба ҳақида мутахассислар ҳам, халқимиз ҳам яхши фикрларни айтаяпти, кўпчилик бундан хурсанд. Томорқачиликни ривожлантириш, аҳоли бандлигини ошириш ва даромадини кўпайтириш тажрибаси нега айнан Сирдарёнинг Сайхунободидан бошланди?

Келинг дастлаб, маълумотларга назар ташлаймиз. Сирдарё вилоятининг Сайхунобод туманида ҳозирги кунда 82,8 минг аҳоли истиқомат қилади. Ҳудудда 19 та маҳалла бор, хонадонлар сони эса 14068 та. Туманнинг қишлоқ хўжалигига эътибор берсак, унинг негизини асосан деҳқончилик ташкил қилади. Асосий тармоқлар пахтачилик, ғаллачилик ва чорвачиликтан иборат.

– Туманнинг энг катта захираси ҳам, имконияти ҳам ер. Сайхунободлик аҳолига қўшимча ер ажратиш шарт эмас.

– Ушбу туман аҳоли томорқаси 20 сотихдан ортқ бўлган 26 та тумандан бири. Лекин бунинг 10 фоизи ишлатилаяпти, холос.

– Асосий экинлар беда ва макка бўлиб қолган.

Туманда 2400 нафар ишсиз бор. Камбағаллик даражаси ҳам мамлакатимиздаги ўртача кўрсаткичдан юқори. Шунинг учун Сайхунобод томорқа ва уй хўжалиқларини ривожлантириш бўйича намунага айлантирилмоқда.

САЙХУНОБОД ТАЖРИБАСИ ҚАНДАЙ ИШЛАЙДИ?

Сайхунобод тажрибаси, аввало, аҳолини иш билан таъминлаш мақсадини кўзлайди. Бу одамларга томорқасидан унумли фойдаланиб, ўз ижтимоий аҳолини яхшилашни ўргатадиган тажриба. Аҳоли ўзига тегишли ердан унумли фойдаланиб, экспортбор ва сердаромад экинлар экиб, пул топишни ўрганиши ва бу орқали оилаларнинг молиявий аҳолини яхшилаши кўзда тутилган.

Ушбу тажриба бир қатор вазифаларни ўз ичига олади:

- ✓ аввало, ердан янада самарали фойдаланиш;
- ✓ иккинчидан, деҳқонлар учун бозор топишга кўмаклашиш;
- ✓ учинчидан, сифатли уруғ ва дори воситалари билан таъминлаш;
- ✓ тўртинчидан, экспортга амалий ёрдам бериш;
- ✓ янгича ер муносабатларини шакллантириш.

Сайхунободда 19 та маҳалланинг ҳар бирига 1 тадан мини трактор, 4 тадан мотокултиватор олиб берилган. Эндиликда ҳар бир маҳалладаги ҳоқим ёрдамчиси **"1 сотих томорқадан камида 1-2 миллион сўм даромад"** деган мезон асосида аҳоли учун бизнес режа ишлаб чиқади. Маҳалладаги агрономлар билан бирга, олиб берилган техникалар ҳисобидан томорқа ерларини ҳайдаш ва экин экиш хизматларини кўрсатади.

Тумандаги ҳар бир маҳалла ва кўчани номма-ном бўлиб олиб, бу йил тадбиркорлик учун берилладиган 200 миллиард сўм ҳисобидан уларнинг ҳар бирига техник иқтисодий асос ишлаб чиқилади. Бунда, маҳалланинг «драйвер» йўналишидан келиб чиқиб, тумандаги 17 мингта хонадон кесимида томорқада қанча, санаотда қанча, савдо ва хизматларда қанча аҳоли банд бўлиши аниқ кўрсатилади.

Шунингдек, туманда экспортга кўмаклашувчи корхона очилиб, устайига 1 млрд сўм киритилади. Бу корхона 4 минг хонадонга серхосил қовоқ, мош, ловия, розмарин, брокколи, тиян уруғини етказиши, етиштирилган маҳсулотни сотиб олиб, экспорт қилади.

Бундан ташқари, маҳаллада сотиб олиш-

киритилган.

– Бугунги кунда жамиятимиз фаолиятига доир очик маълумотлар талаб даражасида ресурсларга, яъни очик маълумотлар портали ва акциядорлик жамияти расмий веб-сайтига жойлаштирилади, – дейди "Ўзсувтаъминот" АЖ бошқаруви раиси ўринбосари в.б. Хуршид Раҳматуллаев. – Жумладан, очиклик порталимизда раҳбариятнинг қабул қилган кўнлари ва алоқа маълумотлари, ташкилот ва алоқа каналлари ҳақида, ташкилотнинг кўйи бўғинлари, филиаллари ва ҳудудий бўлинмалари, вакант иш жойлари, давлат харидлари

тўғрисида маълумотлар, мансабдор шахсларнинг хизмат сафарлари, тасдиқланган йиллик харажатлар сметаси билан бир қаторда, унинг ижроси ва бошқа шу каби 10 та тўпладан иборат маълумотлар белгиланган мuddатларда жойлаштирилмоқда.

Шу билан бир қаторда мазкур маълумотлар ва акциядорлик жамиятига оид бир йиллик умумий ҳисоботлар, давлат бюджети ва халқаро молия институтлари маблағлари ҳисобидан амалга оширилаётган лойиҳалар, тасдиқланган иш режалар, соҳага оид қабул қилинган ёки ўз кучини йўқотган ҳужжатлар, коррупцияга қарши

курашиш соҳасидаги ички-идоравий ҳужжатлар ва ўтказилган ҳамда ўтказилиши режалаштирилган тендерлар ҳақидаги очик маълумотлар расмий веб-сайтга жойлаштирилиб борилмоқда. Ташкилот фаолиятининг очик ва шаффофлигини таъминлаш доимий эътиборга олингани қайд этилди.

Анжуманда оммавий ахборот воситалари вакиллари ўз саволлари мутахассислардан атрофилича қараб олди.

**Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ,
"Ўзбекистон овози" муҳбири.**

НАМКORIMIZ

"ЎЗСУВТАЪМИНОТ" ОЧИЛИБ БОРМОҚДА

Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида "Ўзсувтаъминот" акциядорлик жамиятининг очиклик сийсати бўйича ишлари таҳлили ҳақида матбуот анжумани ўтказилди.

Тадбирда таъкидланишича, жамият ва унинг тизим ташкилотлари очиклик фаолияти даражасини ошириш, ҳисобот ва маълумотлар базасини шакллантириб бориш, йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш, баҳолашда ижобий натижаларни қайд этиш мақсадида чоралар белгиланган. "Ўзсувтаъминот" АЖнинг "Очик маълумотлар" бўлимидаги маълумотлар қайта

ҲАР КУННИНГ ҲИСОБИ БОР

Қаерда амалий иш бўлса, ўша жойда ривожланиш ҳам бўлади. Халқ депутатлари Бухоро шаҳри Кенгаши депутати, Ўзбекистон Халқ демократик партияси Бухоро шаҳар кенгаши раиси Робия Казимованинг бир кунлик иш фаолиятига назар ташлаш асносида бунга амин бўлди. Шаҳар Кенгаши биносига кириб борганимизда, опа фуқаролар мурожаатини тинглаш билан банд эди.

— Бухоро шаҳри аҳолиси кўп ҳудудлардан, — дейди биз билан суҳбатда Робия Казимова. — Аҳолининг асосий қисми иш билан банд. Оилалардаги ижтимоий-иқтисодий ва маънавий муҳит, аҳолининг турмуш фаровонлиги, орзу-ниятлари, ҳаётини муаммо ва эҳтиёжлари мурожаатларда яққол кўриниб туради. Уларни чуқур ўрганиб, имкон қадар ҳал этишга ҳаракат қилияпмиз. Масалан, Рамиля Ҳисамиддинова бемор фарзанди билан қийналиб қолганини билдириб, ёрдам сўраб, мурожаат қилди. Турмуш ўртоғи ҳам ишсизлар рўйхатида турар экан. Уларнинг турмуши анча қийин кечаётганини аниқладим. Фарзандига дори-дармон олиши учун моддий ёрдам бердик. Бунда маҳалла бошқаруви бизга кўмакчи бўлди...

Депутат опа бизни ўз сайлов округи ҳудудидаги "Ситораи Моҳи-хосса" маҳалла фуқаролар йиғинига бошлаб борди. "Бугун сайёр қабулим. Фуқаролар кутиб туришибди.

Марҳамат, сизлар ҳам иштирок этинглар", дея йўл бошлади.

Маҳаллага кириб борганимизда, 50 нафардан зиёд аҳоли вакили опани кутиб турганига гувоҳ бўлдик. Кун ёмғирли бўлса-да, барчанинг кайфияти яхши.

Қабулга "Аёллар дафтари"га кирган хотин-қизлар, фаол отахону онахонлар ўз таклифлари билан келишибди.

— Маҳалламизда спортга қизиқувчи истеъдодли ёшлар кўп, — дейди маҳаллада яшовчи Назоқат Иноятова. — Улар учун спорт майдончаси жуда зарур.

— «Шифокор» кўчасидаги йўлни таъмирлаш керак, — дейди маҳалла фаоли Муборак Ҳамроева. — Яқинда канализация қуриш учун йўлни қовлаб абгор қилишганди. Аммо таъмирлаш ҳеч кимнинг хаёлига келмаяпти. Йўл тупроқ ва ўйдим-чуқурлигича қолиб кетди. Шу масалани ҳал қилишда ёрдамнингиз керак.

— Махтумқули кўчасидаги 1-муолишдан орқа кўчага йўл очиш муаммоси бизни қийнапти, — деди кекса отахон Исрол Муқимов. — Ўнга яқин хонадон аҳли бир дарвозадан кириб-чиқяпти. Ҳовли ёнидан йўл очишга рухсат беришса, орқа кўчага бировнинг ҳовлиси орқали ўтаётган одамлар ноқулайлик ва ҳижолатдан қутулар эди. Аслини олсак, кўпгина жанжалу можаролар ҳам шунинг орқаси-

дан келиб чиқяпти. Ечим эса шу муолишдан орқа кўчага янги йўл очишга бориб тақалади.

— «Моҳи-хосса» чорраҳасига светофор ўрнатиш керак, — деди отахонлардан бири Самад Низомов. — Мактабимиз бироз узокда жойлашган. Шунинг учун маҳалламиз болалари катта ва серқатнов йўлни кесиб, хавфли чорраҳадан ўтиб кетишади. Улар ўтадиган чорраҳада на светофор бор, на бир йўл ҳаракати хавфсизлиги ходими. Кўпинча биз, катталар эрталаб уларни йўлдан ўтказиб кўямиз, аммо келишда ўзлари қайтишади. Неваралар мактабдан келгунча кўнглимиз хавотирга тўлиб ўтираемиз. Бир чора топиб беринг, опа. Яна бир муаммо, ҳудудимизда мактаб ва боғча йўқлиги ҳам бизни қийнади. Маҳалла ҳудудида жойлашган силга қарши болалар санаторийсини бошқа жойга кўчириш имкони бўлсайди, мактаб ҳам, боғча ҳам шу бинода бўлар эди.

— Яна бир масала бор, — деди маҳалла фаоли Ҳамида опа Қудратова. — Маҳалладаги май ва шароб дўкони тикувчилик ательеси ва пишириқлар дўкони билан ёнма-ён жойлашган. Дўкonga эркаклар кўп кириб-чиққани боис цех аёллари ишга боришда ноқулайлик ҳис этишяпти. Шу дўконни бошқа жойга кўчириш имкони бўлганида эди...

Иккинчи гуруҳ ногирони Вилоят Жалилова эса тиббий муолажага муҳтожлиги, дори-дармон олишда амалий ёрдам сўраб мурожаат қилди.

Хуллас, қабулга келган ҳар бир фуқаро ўзи ва маҳалладашлари дарди-ташвиши, орзу-ниятини изҳор этишга ошиқди. Робия опа мурожаатларни қоғозга тушириб, режаларни белгилаб олди. Қайси масала юзасидан қайси мутасадди билан мулоқотда бўлиш зарурлигини ўзи учун қайд этиб, аҳоли вакиллари кўнглида умид чирогини ёқди.

Шундан сўнг, депутат опа ва ҳудуддаги 26-умумтаълим мактаби жамоаси ўртасида мулоқот бўлиб ўтди. Унда таълим тизими олдига қўйилган устувор вазифалар, таълим-тарбия жараёнини самарали йўлга қўйиш ва ёш авлод маънавий камолотига эришиш, ўқувчиларнинг соғлом овқатланиши, ўқув муассасаси ёнида савдо дўконларини назоратга олиш ва уларда сотилаётган озиқ-овқат маҳсулотлари сифатига эътибор қаратиш хусусида сўз борди. Опа шу ернинг ўзида мутасаддилар билан боғланиб, қатор масалаларга ечим топиб берди.

Кейинги манзил ҳудуддаги 10-сон оилавий поликлиника бўлди. Бу ерда опанинг шахсий ташаббуси билан бепул тиббий кўрик ташкил этилди. "Соғлом она — соғлом оила" лойиҳаси доирасида ўтган тиббий кўрикка "Аёллар дафтари" рўйхатидаги тиббий муолажага муҳтож хотин-қизлар жалб қилинди.

Тиббий кўриқдан сўнг Робия Казимова иштирокида поликлиникада бошланғич пар-

тия ташкилоти тузилиб, 70 нафар тиббиёт ходимлари партия сафига қабул қилинди.

Шу куни ҳудуддаги 62-сонли мактабгача таълим ташкилоти ҳам опанинг назаридан четда қолмади. Бу ерда аҳоли мурожаати ва опанинг сайё-ҳаракатлари билан бошланган таъмирлаш жараёни кўздан кечирилди. Муассасанинг ошхона ва озиқ-овқат маҳсулотлари сақланиш ҳолати ўрганилди. Зарур тавсиялар берилди.

Шундан сўнг опанинг Мухтор Ашрафий, "Ҳавзи Нав" маҳалла фуқаролар йиғинлари бўйлаб хонадонма-хонадон ўрганиш ва мулоқотлари бошланди. Аҳоли билан дийдорлашув, ҳол сўраш, муаммоларни тинглаш кун охиригача давом этди.

Нуроний онахонлар — Нодира ва Қодира бувиларнинг ҳолидан хабар олинди, ҳудуддаги 7-сон оилавий поликлиникада кексалар учун лор мутахассиси текшируви ташкил этишга келишиб олинди, имконияти кечланган ўсмир йигит Санжар Саломовга ногиронлик аравачаси етказиб берилди.

Одам одам билан. Опанинг ўзи ҳам бу ишлардан завқ-шавқ олиб, куч-ғайратга тўлганини ҳис қилди. Халқнинг дуосини олишдан улугроқ саодат борми, ахир?!

— Ҳаёт бир текисда кетмас экан, — дейди Бухоро шаҳри, Жомий кўчаси, 40-хонадонда яшовчи онахон Муяссар Аслонова. — Неварам Мухаммаджоннинг бурнини зудлик билан операция қилдириш зарур бўлиб қолди. Шифокорлар Тошкентга йўлланма беришди. Моддий жиҳатдан қийналиб турганимиз учун пойтахтга олиб боролмадик. Муаммолар гирдобида қолиб юрган кезларимда депутатларнинг сайёр қабули ўтказилди. Робия опа Казимовадан ёрдам сўрадим. У кишининг тавсияси билан вилоят болалар шифохонасида неварамни операция қилишди. Бепул тиббий муолажалар ўтказилди. Депутат ва шифокорларимизга минг раҳмат! Бугун неварам ўйнаб-кулиб юрибди.

— Бухоро шаҳрида истиқомат қиламан, — дейди кекса онахон Ҳикматой Болтаева. — Партия тавсияси асосида асаб касалликлари клиникасида даволандим. Умрларидан барака топишди, менга ўхшаган ўқлаб қариялар келиб, шифокорга кўриниб, бепул даволанишяпти. Опага гап йўқ. Ҳаммамиз хурсандимиз!

— Ортимга тикилиб текис йўлни эмас, машаққат ва сабр пиллапояларини илғайман, — дейди Робия опа. — Мендан кўпинча "Опа, сиз ҳамма ишга улгурасиз, ёшлардан ҳам шижоатлисиз, сизда вақтнинг ўлчови борми, ўзи", деб сўрашади. Менда вақтнинг ўлчови йўқ, аммо ҳар бир кунимнинг ҳисоби бор.

Шахло БАҚОЕВА,
Ўзбекистон ХДП Бухоро вилоят кенгаши
ҳодими.

ФАРМОН ВА ШАРҲ

ИШ БЕРГАНГА СУБСИДИЯ

Дунё миқёсида ишчи кучининг норасмий миграцияси ҳам кўпайиб бормоқда. Ҳеч қандай малака талаб қилмайдиган давлатларга ўзи ҳам мустақил равишда ишга кетаётганлар кўп. Бундай инсонлар ижтимоий, ҳуқуқий жиҳатдан ҳимояланмаган бўлади. Аксарият ҳолларда улар маҳаллий ишчиларга нисбатан бир неча баробар паст ҳақ олиб келмоқда.

Ҳалол меҳнат билан даромад топиб, оиламни боқаман, деб юрган бундай инсонларга ҳам осон эмас. Очиғини айтиш керак, хорижда ишлаётган

фуқароларимиз орасида оғир меҳнат шароитларида ишлаётган, қийин вазиятга тушган юртдошларимиз ҳам бор. Бошпанасиз қолган, ҳақ-ҳуқуқлари камситилаётган меҳнат мигрантлари ҳам йўқ дейсизми? Албатта, оиласини, бола-чақасини боқиш, уй қуриш, орзу-ҳавасларини рўёбга қиариш учун яқинларидан олисда яшаётган, ишлаётган фуқароларнинг ҳақ-ҳуқуқларини қатъий ҳимоя қилиш, меҳнат миграциядан қайтган фуқароларнинг бандлигини таъминлаш бугунги долзарб масалалар.

Эсингизда бўлса, шу йил февраль ойининг бошида давлатимиз раҳбарига миграцияни тартибга солиш ва меҳнат мигрантларини қўллаб-қувватлашга қаратилган таклифлар тақдимот қилинган эди.

Унда меҳнат миграциясидан қайтганларни ишга олган корхонага ҳар бир ходим учун бир йил давомида Бандликка кўмаклашиш жамғармасидан ойига 500 минг сўм субсидия берилиши, ушбу тадбирларга бу йил учун барча манбадан 100 миллиард сўм ажратилиши белгиланган эди.

Шунингдек, Сайхунобод тажрибаси асосида уларга томорқада маҳсулот етиштириб, даромад олиши учун молиявий кўмак берилади ҳамда бошқа турдаги бандлик хизматлари кўрсатилади. "Кичик бизнесни узлуксиз қўллаб-қувватлаш" комплекс дастурига мувофиқ имтиёзли кредитлар ажратилади. Тиббий муассасалар миграциядан қайтган шахслар ва уларнинг оила аъзоларини бепул тиббий кўриқдан ўтказди. "Инсон" марказлари томонидан ота-онаси хорижда меҳнат қилаётган болаларга ижтимоий ёрдам кўрсатилади.

Давлатимиз раҳбари томонидан бу тизимни самарали йўлга қўйиб, фуқароларга сифатли хизмат кўрсатиш, бандликни ошириш бўйича кўрсатмалар берилган эди.

Албатта, бу соҳанинг ҳуқуқий асосини янада такомиллаштириш, меҳнат миграциясидан қайтган фуқароларни қўллаб-қувватлаш ва ижтимоий кафолатларни таъминлаш муҳим аҳамиятга эга.

Шу маънода Президентимизнинг куни кеча қабул қилинган янги Фармони айтиш мумкин бўлди. «Меҳнат миграцияси жараёнларини такомиллаштириш ҳамда хорижда вақтинча меҳнат фаолиятини амалга ошираётган шахсларни қўллаб-қувватлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги фармонга кўра, 2024 йил 1 июндан меҳнат миграциясидан қайтган шахсларни ишга қабул қилган иш берувчиларга ҳар бир ишга олинган ходим учун 12 ой давомида ойига 500 минг сўмдан субсидия тўланади (бундан бюджет ташкилотлари, давлат корхоналари, устав капиталида давлат улуши 50 фоиз ва ундан ортиқ бўлган юридик шахслар мустасно).

Бунда: субсидия 2024 йил 1 июндан 2026 йил 1 январга қадар ишга қабул қилинган шахсларга нисбатан тўланади; меҳнат миграциясидан қайтиб келган шахс билан тузилган ва Ягона миллий меҳнат тизимида рўйхатдан ўтказилган меҳнат шартномаси субсидия тўлаш учун асос бўлиб ҳисобланади;

меҳнат миграциясидан қайтиб келган шахслар, деб хорижда 3 ва ундан ортиқ ой мобайнида меҳнат фаолияти билан шугулланиб, яшаш манзилига қайтиб келганлигига бир йилдан кўп вақт бўлмаган шахслар тушунади.

Жорий йил 1 июндан қуйидагилар йўлга қўйилади: меҳнат миграциясидан қайтиб келган шахслар ҳамда уларнинг оила аъзоларини бепул тиббий кўриқдан ўтказиш; меҳнат миграциясидан қайтиб келган, ижтимоий аҳамиятли касалликка чалинган шахсларга тиббий ёрдамнинг кафолатланган ҳажмлари рўйхатга мувофиқ бепул тиббий ёрдам кўрсатиш амалиёти.

Шунингдек, 1 июндан меҳнат миграциясига кетаётган фуқароларга хорижий тиллар ёки касб бўйича малака имтиҳонларини топшириш, «ишчи виза»ни расмийлаштириш ва йўл чиптасини харид қилиш билан боғлиқ харажатларини қисман қоплаш учун компенсация тўланади.

Фармон билан яратилган қўллов тизими минглаб юртдошларимизнинг оғирини енгил, узоғини яқин қилади.

Лазиза ШЕРОВА,
"Ўзбекистон овози" муҳбири.

БУ КУННИ ШОДУ ХУРРАМЛИК БИЛАН ЎТКАЗИШ КЕРАК

Ҳақида Қуйи Чирчиқ тумани бош имом-хатиби Шокиржон Имомиддинов билан суҳбатлашдик.

— Домла айтинчи, Рамазон ҳайити кунни мўмин кишилар қандай эзгу амаллар билан банд бўлишлари лозим?

— Юртдошларимиз Рамазон ҳайити кунни эрта тондан Ватанимизда ҳукм сураётган тинчлик-хотиржамлик, осойишталикнинг янада барқарор бўлишини, дастурхонларимиз тўқин, халқимиз фаровонлиги яна зиёда бўлишини Яратгандан сўраш, бугунги дориламон кунларга шукроналар келтириш учун жомеъ масжидларга ташриф буюрадидилар.

Муборак Рамазон ойи халқимизнинг маънавий-руҳий ҳаётида алоҳида ўрин тутаяди. Президентимизнинг "Муборак Рамазон ҳайитини нишонлаш тўғрисида"ги қарорига биноан юртимизда бу фазилатли кунлар миллий анъана ва урф-одатларимизга мос тарзда ўтказилади.

Рамазон ҳайити эзгу амаллар айёмидир. Уни ўзаро меҳр-оқибат, бағрикенглик ва саховат руҳида қутиб олиш азал-азалдан халқимиз қонига сингиб кетган

Бу муборак ой жамиятимизда меҳр-оқибат, ўзаро ҳурмат ва ҳамжиҳатлик муҳитини янада мустаҳкамлаш, миллий-диний қадриятларимизни асраб-авайлаш ва улуглашда муҳим аҳамиятга касб этади. Муқаддас ислом динининг фарзларидан бири бўлган бу файзли ой ўзининг шуқуҳ ва таровати билан кишиларни ҳидоятга қорлайди.

Халқимиз меҳр-оқибат, ўзаро ҳурмат ва ҳамжиҳатлик каби фазилатларни асрлар давомида қадрлаб келади. Айниқса, миллий-диний қадриятларимизни асраб-авайлаш ва улуглашдек эзгу амаллар йилдан йилга муҳим аҳамият касб этмоқда. Муборак байрам — Рамазон ҳайитининг шуқуҳи ва таровати

Бу кунларда юртимизнинг ҳар бир гўшасида ёлғиз кексалар, ногиронлар, боқувчисини йўқотганлар, кам таъминланган оилалар, меҳнат фахрийлари, нурунийлар ҳолидан хабар олиш халқимизга хос хусусиятдир.

Жобир ибн Абдуллоҳ розияллоху анхудан ривоят қилинган ҳадисда Расулуллоҳ саллаллоху алайҳи васаллам: **"Ким бир мусулмоннинг дунё қайғуларидан бир қайғусини кетказса, Аллоҳ унинг қиёмат куниндаги қайғуларидан бирини кетказди. Кимки дунёда бир қийналган биродарининг оғирини енгил қилса, Аллоҳ таоло унинг қиёматдаги оғирини енгил қилади. Бир банда бир бандга ёрдам қилса, Аллоҳ таоло унга ҳам ёрдам кўрсатади"**, деганлар (Имом Термизий ривояти).

Ушбу айём миллатимиз маънавиятига хос меҳр-оқибат, аҳиллик, ўзаро ҳурмат-иззат сингари фазилатларни юртдошларимиз қалбида янада мустаҳкамлаб, ёш авлод онгига сингдириб, эртанги кунимизнинг янада чароғон бўлишини, эзгу мақсадларимиз ижобатини таъмин этиш учун қулай фурсатдир. Шу боис, энг катта бойлик — тинчликни мустаҳкамлаш, уни асраш ҳар биримизнинг бурчимиздир.

— Домла, кўп инсонлар ҳайит байрами кунни қабристонга боришни одат қилиб олишган. Бу қанчалик тўғри?

— Муборак Рамазон ҳайити — улуг байрам. Шундай экан, бу кунларга соғ-омон етказгани учун Аллоҳ таолога ҳамду сано айтиб, ўзаро меҳр-оқибат, ҳусни муомалада бўлайлик. Бирор сабабга кўра аразлашган,

гина-қудуратли таниш-билишлар ҳам ҳайит шарофати тўғрисида бир-бирларига кучоқ очсинлар. Чунки кечиримли ва меҳр-оқибатли бўлиш чин мўминга хос фазилатдир.

Бу кунни шоду хуррамлик билан ўтказиш керак. Жамиятимизда кузатилаётган гуруҳ-гуруҳ бўлиб фотихага бориш, байрамни азага айлантириш каби иллатларга барҳам бериш лозим.

Туманимиздаги масжидлар имом-хатиблари Рамазон ҳайитининг халқимиз маънавий ҳаётида тутган ўрни ва аҳамияти, ёшларни жисмонан соғлом, маънан баркамол қилиб вояга етказиш, уларни Ватанга муҳаббат, миллий ва умуминсоний қадриятларга ҳурмат руҳида тарбиялашга қаратилган тарғибот тадбирларини ташкил этишган.

Айёмни саранжом-сарийшталикда, юртимизни янада обод этган ҳолда қутиб олиш анъанага айланган. Ҳайит арафасида қадамжо ва зиёратгоҳлар, қабристонлар ободонлаштирилади.

Халқимиз Рамазон ҳайитини тартиб-таомилларга амал қилган ҳолда тинчлик ва хурсандчиликда ўтказиб, юртимизга фаровонлик, хонадонларимизга барака ёғилишини сўраб дуога қўл очадилар.

Улуғ айём билан барча юртдошларимизни чин дилдан муборакбод этамиз. Ватанимиз истиқболи порлоқ, диёримиз тинчлиги ва осойишталиги бардавом, халқимиз фаровонлиги янада зиёда бўлишини Аллоҳ таолодан сўраб қоламиз.

"Ўзбекистон овози" муҳбири Бардамбек САЪДУЛЛАЕВ суҳбатлашди.

ҚУТЛОВ

ШОИР, ТАРЖИМОН, ПУБЛИЦИСТ

ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР УЮШМАСИ ТОМОНИДАН ШОИР, ТАРЖИМОН ВА ПУБЛИЦИСТ АСРОР МЎМИН ТАВАЛЛУДИНИНГ 70 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ТАШКИЛ ЭТИЛАЁТГАН ИЖОДИЙ КЕЧА ҲАҚИДАГИ ХАБАРНИ ЭШИТГАЧ, АЙТИЛГАН МАНЗИЛГА ЙЎЛ ОЛДИМ. АСРОР АКА БИЛАН "СПОРТ" ГАЗЕТАСИДА ИШЛАБ ЮРГАН КЕЗЛАРИ ТАНИШГАНИМ ЁДИМГА КЕЛДИ. ШУНДАН БЕРИ ҲАМ ЎТТИЗ ЙИЛДАН ОРТИҚ ВАҚТ ЎТИБДИ...

Асрор Мўмин ижодий кечасига келган шоир ва ёзувчилар, адабиётшунос олимлар, талаба ёшлар унинг шънига дил сўзларини айтишди. Адабиётимизга қўшаётган ҳиссасини алоҳида эътироф этишди.

— Ижодкорлар ҳар хил бўлади, — деди тадбирда сўзга чиққан "Жаҳон адабиёти" журнали бош муҳаррири, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган журналист Аҳмаджон Мелибоев. — Биров минбарга интилади, бошқаси эса мақтов илинжида юради. Асрор Мўмин ундай эмас. Минбарга интилмай ижод қилади. Айтишим керакки, Асрор қийин жанр — таржимонликка қўл урган ва бу соҳада муваффақиятга эришди. У камсуқум, ўз ишини билиб қилади. Кези келганда айтмай, Асрор нафақат яхши ижодкор балки, соғлом турмуш тарзи тарғиботчиси ҳамдир. У ижодкорлар ўртасида ўтказиладиган шахмат, стол тенниси мусобақаларида пешқадамлардан ҳисобланади. Ажойиб инсон, етук шоирга узоқ умр, ижодий муваффақиятлар тилайман.

Ижодий кечада сўзга чиққанлар қайд этганидек, Асрор Мўмин ижоддан завқ оладиган инсон. Унинг ўндан ортиқ китоблари чоп этилган. Айниқса, машҳур шоир, авар халқининг фахри Расул Ҳамзатовнинг "Менинг Доғистоним" китобини Асрор Мўмин ўзбек тилига

маҳорат билан таржима қилган. Яхши, китоб таржимаси ҳақида Ўзбекистон Қаҳрамони, халқ шоири Абдулла Ориповнинг қуйидаги сўзларини келтирсак: "Расул Ҳамзатов ижодидан қилинган турли таржималарни қадрлаган ҳолда шоир укамиз Асрор Мўмин хизматларини алоҳида таъкидлаймиз. У доимий равишда Расул Ҳамзатов ижодини ўқиб, ўрганиб, таржима қилиб келаётир. Унинг таржимасидаги "Менинг Доғистоним" китоби ҳам жавонларимиздан муносиб ўрин олиши шубҳасиз".

— Таржимонлик машаққатли иш, лекин нони ширин, тотли бўлади, — деди шоира Зулфия Мўминова. — Асрор Мўминнинг шеърлари, публицистик мақолалари ҳам эътирофга лойик. Бугун айни куч-қувватга тўлган ижодкор ҳали ўзининг шеърлари ва таржима асарлари билан адабиёт ихлосмандларини хурсанд қилишига ишонамиз.

Дарвоқе, Асрор Мўмин маълум муддат бизда — "Ўзбекистон овози" газетасида ишлаган. У шу даврда баракали ижод қилди. Асрор ака ўзининг адабиёт ва спортга оид қатор долзарб публицистик мақолалари билан ўқувчилар эътиборини тортди.

Асрор ака, қутлуғ ёшингиз билан табриклаймиз. Ижоддан асло тўхтаманг.

Равшан ШОДИЕВ.

ФОИЗ ВА ПЕНЯ ҲИСОБЛАШ ТЎХТАТИЛДИ

КРЕДИТ ҚАРЗДОРЛИГИГА НИСБАТАН КРЕДИТ ШАРТНОМАСИДА КЎРСАТИЛГАН ФОИЗЛАР, ПУЛ МАЖБУРИЯТИНИ БАЖАРМАГАНЛИК УЧУН ҲИСОБЛАНАДИГАН ФОИЗ ВА НЕУСТОЙКА ҲИСОБЛАНИШИ ТЎХТАТИЛМОҚДА БУ ҲАҚДА ОЛИЙ СУД АХБОРОТ ХИЗМАТИ РАҲБАРИ АЗИЗ АБИДОВ МАЪЛУМ ҚИЛДИ.

— 2024 йил 27 февралда «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига кредит мажбуриятларини бажариш тартибини такомиллаштириш ҳамда аҳолининг микромолиявий хизматлардан фойдаланиш имкониятларини кенгайтиришга қаратилган ўзгартириш ва қўшимча киришти тўғрисида»ги қонун қабул қилинди.

Унга кўра, жорий йил 1 январдан бошлаб аҳоли ва тадбиркорлик субъектларига ажратилган кредитлар бўйича қарздорликни ундириш юзасидан суднинг ҳал қилув қарори чиқарилганда, ушбу кредитлар бўйича фоизлар ва неустойка ҳисобланиши тўхтатилди.

Бу янги тартиб Ўзбекистон Республикаси Президентининг тадбиркорлар билан 2023 йилдаги очик мулоқотида белгиланган вазифаларни амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисидаги қарори асосида жорий этилди.

Бунга қадар кредит ташкилоти кредит олувчи томонидан кредитни қайтариш интизоми бузилганда — шартнома ёки қонунда кўрсатилган ҳолатларда — кредит қарздорлигини муддатидан олдин ундиришга ҳақли бўлган. Кредит ташкилоти кредит қарздорлиги суд қарори билан ундирилганда сўнг ҳам кредит амалда қайтарилгунгача бўлган даврлар учун фоиз ва неустойка ундириш ҳуқуқига эга бўлган.

Шу сабабли янги қонун билан Фуқаролик кодексининг 744-моддасида кредит қарздорлигига нисбатан фоиз ва пенялар ҳисоблаш бўйича янги тартиб белгиланди.

Эндиликда кредит бўйича қарздорликни ундириш тўғрисида суднинг ҳал қилув

қарори чиқарилганда, суд қарорига кўрсатилган кредит бўйича ундирилган суммага нисбатан Фуқаролик кодексининг 327-моддаси биринчи ва иккинчи қисмлари ҳамда 734-модданинг биринчи қисмида назарда тутилган фоизлар, шунингдек, неустойка ҳисобланиши тўхтатилди.

Янги қонун нормаси шу йил 27 февралда қабул қилинган бўлса-да, унда қонуннинг орқага қайтиш кучи ҳам назарда тутилган. Гап шундаки, суд қарори билан ундирилган асосий кредит қарзига нисбатан фоиз ва неустойка ундириш 2024 йил 1 январидан эътиборан юзага келган муносабатларга нисбатан ҳам татбиқ қилинади.

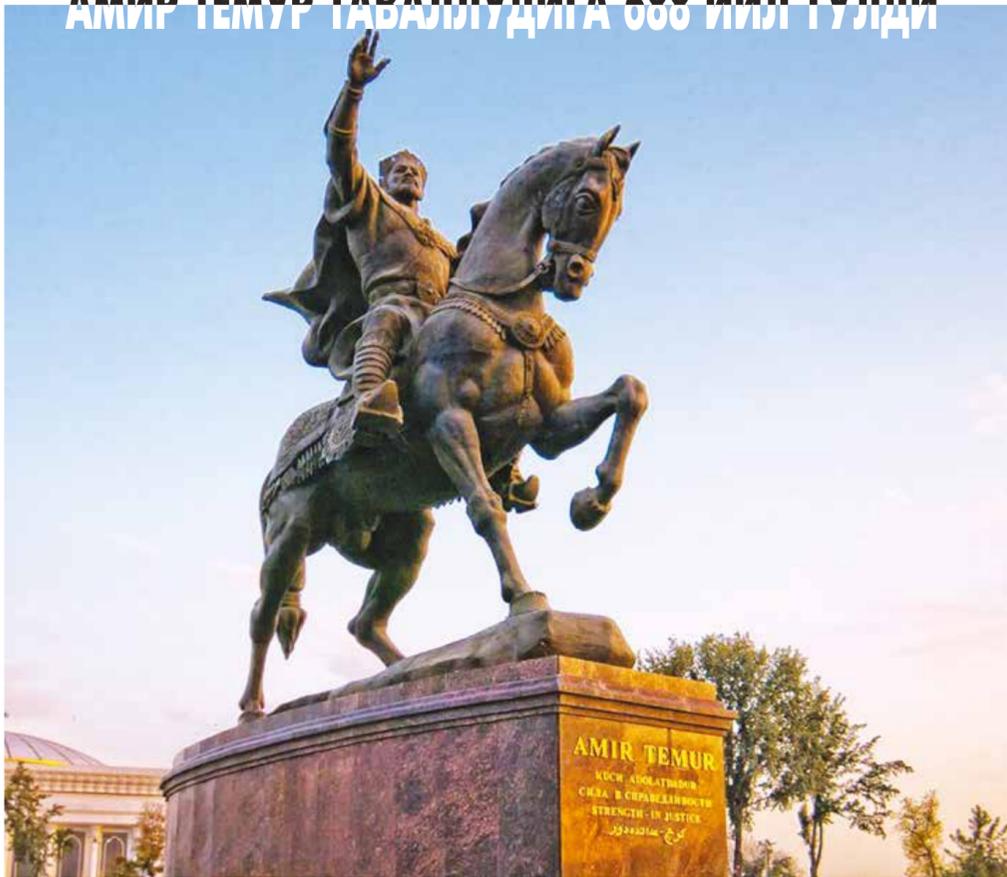
Фуқаролик кодексининг 4-моддасида қонуннинг вақт бўйича амал қилиш қоидалари белгиланган бўлиб, унга кўра, фуқаролик қонун ҳужжатлари орқага қайтиш кучига эга эмас ва улар амалга киритилганидан кейин вужудга келган муносабатларга нисбатан қўлланилади. Ушбу модданинг иккинчи қисмида эса қонун у амалга киритилгунга қадар вужудга келган муносабатларга нисбатан қонунда тўғридан-тўғри назарда тутилган ҳоллардагина татбиқ этилиши белгиланган.

Эслатиб ўтамай, фақат суд қарори билан ундирилган суммага нисбатан фоиз ва неустойка ҳисобланмаслиги микроқарз муносабатларига нисбатан татбиқ қилинмайди.

Тостемир ХУДОЙҚУЛОВ, "Ўзбекистон овози" муҳбири.

АМИР ТЕМУР ТАРАЛЛУДИГА 700 ЙИЛ ТЎЛДИ

✓ *Хар элнинг улуғларини ва шараф-эътиборли кишиларини ҳурматлаб, мартабаларини оширдим. Хар мамлакатда адолат эшигини очдим, зулму ситам йўлини тўсдим.*

✓ *(Ўз эрки билан) менга бўйсунган вилоят ҳокимларига ўша юрт ҳукуматини бердим ва уларни инъому эҳсон билан қадрлаб, ўзимга тобеъ қилиб олдим. Бўйсунмаганларини эса қилмишига яраша жазоладим. Одил, оқил ва уддабурон кишиларни уларга ҳоким этиб тайинладим.*

✓ *Ва яна буюрдимки, йўл устига кузатувчилар, зобитлар тайинласинларки, йўлларни қўриқлаб,*

йўловчилар, савдогарлар, мусофирларни кузатиб, мол-мулки ва бошқа нарсаларини манзилдан-манзилга етказиб қўйсинлар. Йўл устида бирортасининг нарсаси йўқолса, ўзи ўлдирилса ёки бошқа қор-ҳол юз берса, булар учун жавобгарлик уларнинг зиммасида бўлсин.

✓ *Хар бир мамлакатнинг раияти билан бўлган муомалада, уларга нисбатан холислик билан иш тутсинлар. Яна буюрдимки, хар мамлакатнинг гадоларига вазифа юклаб иш берсинлар, токи шу йўл билан гадолик йўқотилсин.*

Темур тузукларидан.

QUTLOV

ФАРМОН ТОШЕВ ЭНЕРГИЯСИ

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист, "Зарафшон" - "Самаркандский вестник" бирлашган тахририяти бош муҳаррири Фармон Тошев таваллудининг 70 йиллиги муносабати билан тантанали тадбир бўлиб ўтди.

Бу инсон Самарқанднинг энг тажрибали, тетик, халқпарвар арбобларидан, узоқ йиллардан буюн эл меҳрини қозонган депутат, Олий Мажлис Сенати аъзоси, Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг фахрийси, Ватанимизнинг ҳақиқий фидойисидир.

Хассос ижодкорга Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фахрий ёрлиги Президент маслаҳатчиси Ғофуржон Мирзаев томонидан топширилди. Тадбирда иштирок этган Самарқанд вилоят ҳокими Эркинжон Турдимов, "Нуроний" жамғармаси республика бошқаруви раҳбари, Ўзбекистон Қаҳрамони Содиқжон Турдиев, Ўзбекистон миллий ахборот агентлиги директори Абдусайд Кўчимов, Самарқанд давлат университети ректори Рустам Холмуродов, "Ишонч" ва "Ишонч - доверие"

газеталари бош муҳаррири Хусан Эрматов ва бошқалар нафақат ижод, балки давлат ва жамоат ишларида ҳам фидойилик кўрсатиб келаётган ижодкор инсон шаънига ўзларининг илиқ фикрларини билдиришди.

«Эл-юрт ҳурмати» ордени соҳиби нафақат Самарқанд, балки бутун республикамизда ҳурмат-эътибор қозонган. Жамият ҳаётидаги муҳим воқеа-ҳодисаларга фаол фуқаролик позициясини, жонкуяр фикр-мулоҳазаларини билдириб, ёшларга катта ўрнак ва ибрат намунасини кўрсатиб келмоқда.

Фармон Тошев ёшлик ғайрати, ижод завқига ташна йилларда "Ўзбекистон овози" газетаси жамоаси аъзоси бўлганини кўпчилик ҳамкасбларимиз яхши хотиралар билан эслашади, биз ҳам ҳозиргача кўпни кўрган инсон, моҳир сиёсатчининг суҳбатларини кумсаймиз.

Муҳтарам устоз, хар доим ибрат кўрсатишдан, жамиятга эзгу фикр, ижобий энергия улашишдан чарчаманг!

Ҳурмат билан тахририят жамоаси.

Bank yo'lingizda emas, qo'lingizda bo'ladi!

"QUANT" mobil ilovasi

- Uzcard, Visa, Humo kartalari o'rtasida pul o'tkazish
- Valyutani onlayn sotib olish
- Internetda kartalar, omonatlar va hisoblarni boshqarish

www.brb.uz
1254

MUASSIS:

O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI

O'zbekiston ovozi

TAHRIR HAY'ATI:

Ulug'bek INOYATOV	Muslihiddin MUHIDDINOV
Ulug'bek VAFOYEV	Hayotxon ORTIQBOYEVA
Maqsuda VORISOVA	Shuhrat ISLOMOV
Qalandar ABDURAHMONOV	Toshtemir XUDOYQULOV
Guliston ANNAQILICHEVA	

Bosh muharrir: To'liqin TO'RAXONOV

MANZILIMIZ: 100029, Toshkent, Mустақиллик майдони 5/3

Телефонлар: (71) 239-12-14

Реклама бўлими: (91) 190-19-49. E-mail: uzbovozi@mail.ru

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi. Korxonа manzili: Buyuk Turok ko'chasi, 41-uy. Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.

Navbatchi: **Ravshan SHODIYEV**
Sahifalovchi: **Bekzod ABDUNAZAROV**

Г — 437. 3557 nusxada bosildi.

Nashr ko'rsatkichi — 220.

t — Tijorat materiallari

O'ZA yakuni — 22:45

Topshirilgan vaqti — 23:00

1 2 3 4 5 6

Sotuvda kelishilgan narxda

Gazeta haftaning chorshanba kuni chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.